

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

CMEPIUS
Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

USPOSABLJANJE ZA ŠOLSKE MEDIATORJE

V okviru projekta Erasmus+ Conflict Management in European schools se je nekaj zaposlenih na naši šoli udeležilo usposabljanja za šolske mediatorke.

Svoja nova znanja so delila tudi s preostalimi zaposlenimi in tako poskrbela, da bodo cilji mednarodnega projekta na naši šoli živeli tudi po njegovem zaključku.

Vodja projekta Lea Kofler

OSNOVNA ŠOLA
MILANA ŠUŠTARŠIČA

MEDIACIJA

Anja Čelan, Anja Godec
Milinkovič, Saša Kopač
Jazbec, Ana Markovčič,
Katja Zver

KONFLIKT

危機

Danger Opportunity

- ❖ Je nesoglasje, spor med dvema ali več ljudmi z različnimi, nasprotujočimi si stališči.
- ❖ Konflikt se sproži, kadar eden od udeležених meni, da drugi ogroža njegove interese.
- ❖ Ustvarjalno rešeni konflikti pripomorejo k osebni rasti in učenju:
 - večanje zaupanja,
 - sprememba obstoječe situacije,
 - ustvarjalne rešitve.

S katerimi konflikti se srečujemo v šoli?

STALIŠČE:

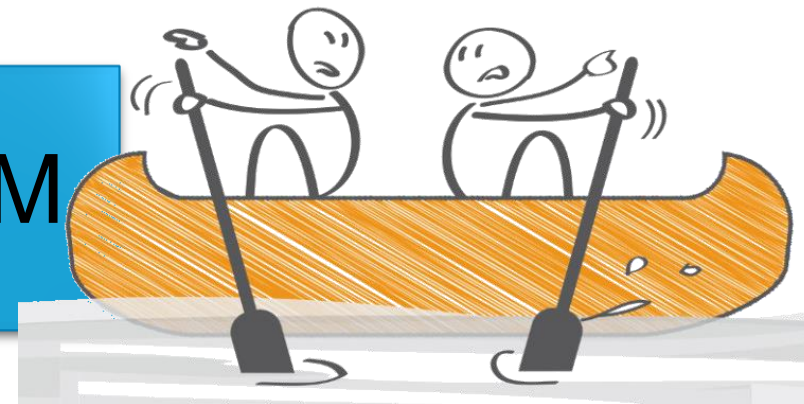
- ekstremne pozicije,
- razumevanje različnih stališč pomaga zožiti prostor konflikta,
- o njih se ne pogajamo.

Raziskujemo INTERES:

Kaj te skrbi? Kaj ti je pomembno? Zakaj zagovarjaš neko stališče? Raziskovanje čustev, problema ...

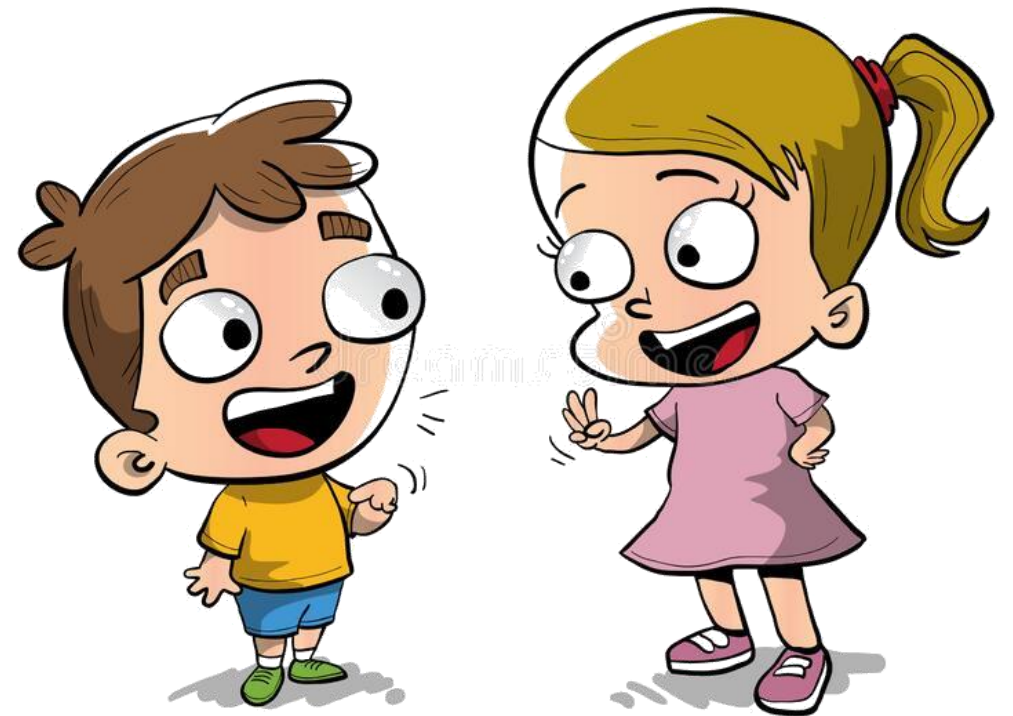
NAČINI SOOČANJA S KONFLIKTOM

NAČIN	+	-
Zanikanje/izogibanje	Problem lahko izgine, ni nasilja.	Čustva in misli so skriti ali nejasni, spor se lahko razraste, če ga ne rešimo, druga oseba lahko postane še bolj jezna, ker je problem nejasen.
Soočenje	Problem se lahko pojasni, misli in čustva so izraženi.	Spor se lahko razraste, lahko pride do nasilja, prijateljstvo se lahko prekine.
Konstruktivno reševanje		

KONSTRUKTIVNO REŠEVANJE KONFLIKTA

- Reševanje konflikta 1 na 1 (biti sam svoj mediator)
- Arbitraža
- Mediacija

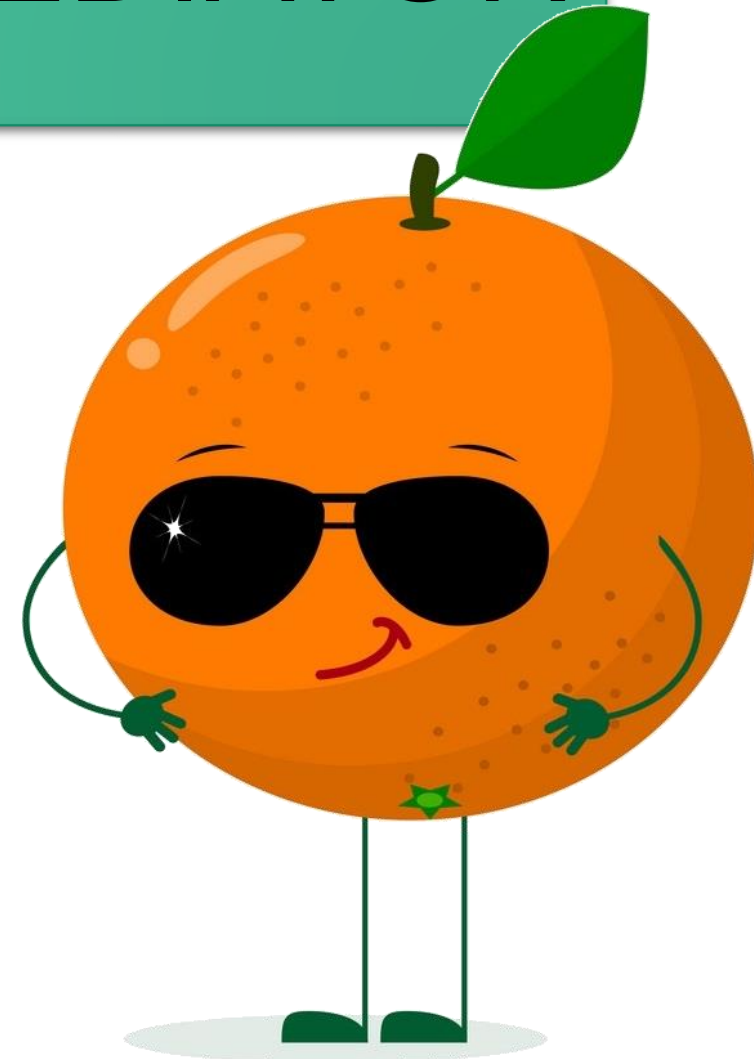

SODNIK, ARBITER, MEDIATOR

SODNIK: pomarančo dobi le en

ARBITER: pomarančo bom pravično razdelil na dve enaki polovici

MEDIATOR: ugotovi, da prvi potrebuje pomarančni sok, drugi pa olupek za aromo peciva

KONFLIKT

KONSTRUKTIVNE
MOŽNOSTI
REŠEVANJA
KONFLIKTOV

MEDIACIJA

KAJ JE MEDIACIJA?

= spremeniti način komunikacije

Je ena izmed oblik reševanja sporov ob pomoči tretje, nevtralne osebe (mediatorja), ki ne posega v vsebino spora, temveč posreduje med dvema ali več udeleženci.

Mediator nima pooblastila, da bi sprejel rešitev/odločitev namesto udeležencev v sporu.

NAČELA MEDIACIJE

1. **Prostovoljnost**: mediacija pod prisilo nima učinka.
2. **Zaupnost**: vsebina je zaupna, razen v primerih nasilja, samopoškodovanja, zlorabe ipd. Po zaključeni mediaciji se učenca sama dogovorita, kaj (in če) bosta o procesu (in rešitvi) povedala učitelju, ki ju je predlagal za mediacijo.
3. **Nevtralnost** mediatorja
4. Mediator ne posega v vsebino in **ne svetuje**.
5. Mediator ni pooblaščen za sprejemanje odločitev.
6. Mediator ustvarja **varno pogajalsko okolje** in pospešuje pogajanja.
7. Mediator daje **moč udeležencem** in uravnoteža moč, če je to potrebno.
8. Mediator ima v mislih temeljni cilj = **SPORAZUMNA REŠITEV**.

ZAKAJ JE MEDIACIJA DOBER VZGOJNI PRISTOP?

- ❖ Zmanjšanje nasilja.
- ❖ Izboljšanje šolske klime.
- ❖ Zmanjšanje števila vzgojnih ukrepov.
- ❖ Izboljšanje SAMOPODOBE pri učencih in večje PREVZEMANJE ODGOVORNOSTI za reševanje konfliktov.
- ❖ Poveča se verjetnost, da se v prihodnje spori ne bodo zaostrovali ali do njih sploh ne bo prihajalo.
- ❖ Razvijanje učinkovitejših oblik preprečevanja in razreševanja težav in nesoglasij.
- ❖ Razvijanje NOVIH KOMUNIKACIJSKIH VEŠČIN in pozitivne komunikacije.
- ❖ Utrjevanje SOCIALNIH veščin.
- ❖ Spodbujanje otrok, da prevzemajo odgovornost.
- ❖ Proces usmerjen v PRIHODNOST, v rešitev in ne v preteklost.
- ❖ BOLJŠE razumevanje čustev.

**SODELOVANJE,
ENAKOVREDNOST,
OPOMOLNOMOČENJE,
ZAUPANJE,
(SAMO)SPOŠTOVANJE
SAMOSTOJNOST
ODGOVORNOST**

Janez med odmorom sestavlja sestavljanko in jo skoraj do konca sestavi. Dela na tleh v kotu učilnice. Matejo ste prosili, naj nariše zidno poslikavo. Prosta pa je le stena v tistem delu učilnice, kjer dela Janez. Med Janezom in Matejo se vname prepir, kar opazite vi – UČITELJ.

V paru se pogovorite, kaj bi storili.

Z učencema se pogovorim.

Učencema predlagam rešitev.

Učenca pošljem v svetovalno službo.

Težavo ignoriram, saj ni tako huda.

Obrnem se na koordinatorja mediacije.

PRIMER REŠEVANJA KONFLIKTOV Z MEDIACIJO

Učitelj učencema predlaga, da bi spor rešila z mediacijo in namero sporoči šolski KOORDINATORKI (Ana Markovčič), ki določi: TERMIN, ŠOLSKEGA MEDIATORJA ter VRSTNIŠKA MEDIATORJA.

V procesu mediacije (s pomočjo mediacijskih tehnik) se je izkazalo, da je bila Mateja zaskrbljena, da dane naloge ne bo pravočasno opravila. Janeza je jezilo, da bo več ur dela „uničil“, saj sam sestavljanke ne more prestaviti.

Učenca sta pomočjo mediacije nanizala nekaj rešitev: Mateja bi mu pomagala dokončati sestavljanke, da bi prej končal, lahko bi mu jo pomagala prestaviti ...

FAZE MEDIACIJE

1. UVOD: *predstavitev mediacije, izpostavimo prostovoljnost, namen (iskanje rešitev), poudarimo temeljna pravila, vlogo mediatorja, njegovo nevtralnost, izpostavimo zaupnost pogovora in trajanje mediacije. Na koncu preverimo, ali se strinjata, da mediator vodi pogovor.*

2. DEFINICIJA PROBLEMA

3. RAZISKOVANJE PROBLEMA

4. ISKANJE REŠITEV

5. SKLEPANJE DOGOVORA

6. SPREMLJANJE DOGOVORA

KOT LUPLJENJE ČEBULE: členjenje problemov, povzemanje, iskanje informacij pod površino

„Poslal vaju je ... Mogoče bo želel vedeti o mediaciji. Kaj je tisto, kar lahko povem? Če bo kdo kaj vprašal – kaj bi želela deliti?“

KDAJ MEDIACIJA NI NAJBOLJŠA IZBIRA?

90 % in več šolskih oz. vrstniških mediacij se reši s končnim dogovorom, ki je sprejemljiv in zadovoljujoč za vse vpletene udeležence v sporu.

- ❖ Kadar kateri izmed udeležencev v sporu **ni pripravljen** na mediacijo.
- ❖ Če kateri od udeležencev **ni sposoben** priti do sporazuma, se ga držati ali učenec zaradi hudih čustvenih težav ni sposoben sodelovati.
- ❖ Če **ni v interesu** udeležencev, da najdeta rešitev.
- ❖ Kadar prihaja do **groženj** in strahu pred nasiljem.
- ❖ Kadar spor vključuje hudo **nasilje**, spolno nasilje, orožje, droge ...
- ❖ Kadar učenec **krši dogovorjena pravila**, čemur naj bi sledile določene posledice (*lažje, težje in hujše kršitve po Pravilih šolskega reda*).

She began to wonder if they were beyond mediation.

Izogibamo
se DA/NE
vprašanjem.

NEKAJ PRIMEROV VPRAŠANJ, KADAR REŠUJEMO KONFLIKT

Opazil/-a sem, da sta razburjena ...

Bi se želela pogovoriti?

Kaj se je zgodilo? (prisluhujemo obema stranema)

Zakaj si se tako odzval?

Če je več težav: o kateri bi se želela
najprej pogovoriti?

Kaj vaju ovira, da se ne moreta
dogovoriti?

Kaj si želite?

Kako se počutiš, kadar ... ? (možnost, da druga stran
ponovi)

Kaj bi rad, da se zgodi?

Kaj je najslabše kar se lahko zgodi?

Kje (v telesu) čutiš to?

Naštejta nekaj možnih rešitev.

Kaj če ne bosta našla rešitve?

Ne vsiljujemo
opravičila,
pogovarjamo
se o
DOGODKU!